

De voorzitter van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

Den Haag

29 maart 2004

Ons kenmerk

HO/CBV/2004/10865

Uw brief van

12 december 2003

Uw kenmerk

S-03-55

Onderwerp

Stichting Vangnet HBO

Namens de leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is mij in de brief van 12 december 2003 verzocht om een reactie aan de Kamer te doen toekomen op het rapport van de Stichting Vangnet HBO getiteld 'Zuinig op de toekomst; van vroegtijdig waarschuwen naar toekomstig besturen' van september 2003.

In de beantwoording van de vragen van het lid Vergeer over de kwaliteit van het hbo van 29 januari 2004 is reeds ingegaan op de financiële positie van hogescholen zoals die in het evaluatierapport 'Zuinig op de toekomst' is gepresenteerd. In deze beantwoording heb ik aangegeven niet de mening te delen dat de begrotingsdiscipline op hogescholen - gegeven de recente ontwikkeling van de rijksbijdrage voor het hbo - tot verschraling van het onderwijs leidt. In het HOOP 2004 is op pagina 93 een overzicht gepresenteerd van de overheidsuitgaven per student in meerjarig perspectief. De verwachte ontwikkeling laat een beperkte verlaging zien die de volle aandacht van het hbo zal vragen om deze kwaliteit ook te handhaven.

De evaluatiecommissie Smits is conform de afspraken in het wachtgeldakkoord tussen OCW en de HBO-raad van 1996 nagegaan of de toen opgerichte Stichting Vangnet de haar toebedachte taken naar behoren uitvoert. De belangrijkste uitkomst van de evaluatie is dat het Vangnet goed heeft gewerkt als continuïteitsbewaker. De financiële positie van de hogescholen is verbeterd, maar nog niet voldoende, ondanks alert financieel beleid van de hogescholen. En de beschikbare exploitatiemiddelen zijn onvoldoende om aan de huidige en toekomstige taken te voldoen, aldus de commissie. In het evaluatie rapport "Zuinig op de toekomst" van september 2003 is een aantal aanbevelingen geformuleerd.

De HBO-raad heeft hier als primair betrokkene in december 2003 een inhoudelijke reactie op geformuleerd die door de Stichting Vangnet in januari 2004 is vertaald in een aantal voornemens. In februari zijn deze voornemens besproken met de voorzitter van de evaluatiecommissie, de voorzitter van de Stichting Vangnet HBO en de voorzitter van de HBO-raad. In het gesprek is vastgesteld dat de Stichting Vangnet HBO zich in lijn met de aanbevelingen van de evaluatiecommissie meer zal gaan richten op het benchmarken.

Het is de bedoeling dat de Stichting Vangnet

- o de werkwijze bij de bewaking van de continuïteit van de hogescholen zal veranderen, zodanig dat instellingen die op grond van een door het Vangnet vast te stellen risicoanalyse, geacht worden in voldoende mate in staat te zijn de voorkomende risico's op te vangen, niet langer op de voet gevolgd worden door het Vangnet.
- o onafhankelijke benchmarks zal genereren van de resultaten van de hogescholen voor zowel de hogescholen zelf als voor de directe belanghebbenden zoals OCW.
- o de ontwikkeling van kostenbenchmarks voor de bedrijfsvoering van de hogescholen zal stimuleren.

De Stichting Vangnet vervult vooral een functie als aanvulling op en/of invulling van het interne toezicht van hogescholen. OCW is geen partij in de inrichting van de bedrijfsvoering noch primair verantwoordelijk voor de continuïteit van afzonderlijke instellingen. De stichting vervult deze functie via informatieverschaffing en -uitwisseling en een zekere controle op de bedrijfsvoering. Vanuit dit perspectief is in het aangehaalde gesprek de herpositionering van de Stichting Vangnet herkend en onderschreven. Daarmee heeft het evaluatierapport "Zuinig op de toekomst" zijn betekenis gehad.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(drs. Annette D.S.M. Nijs, MBA)